

Barbara Stok © NvhN / Jan Zeeman

Barbara Stok, striptekenaars

Op het toilet van Barbara Stok ligt een polaroid-camera op het wastafeltje. Aan de muur tientallen polaroids van mensen die ooit dit toilet bezochten. Op een van die polaroids staat Stok, die een jaar aan de foto-academie in Den Haag heeft gestudeerd, met kort spierwit haar. In de derde aflevering van de comic *Barbaraal*, 'door en over Barbara Stok', heeft ze consequent een stuk of twintig spaghetti-sliertjes op de schedel. Nu heeft ze het haar lang en min of meer auberginekleurig, met daarover een wit-grijs floers.

Barbara Stok over Barbara Stok: "Een tobberig type? Niet meer dan ieder ander, denk ik, alleen ze laat het wat meer zien dan een ander."

In *Barbaraal* schroomt ze niet om zichzelf een beetje voor schut te zetten. Zo wordt Barbara Stok boekhouder bij de opnamen van de *minimal*

movie *The Best Thing in Life* van Pim de la Parra. Niet dat ze iets weet van boekhouden, maar dat geeft niet, want *minimal* movie, dat is, aldus De la Parra in *Barbaraal #3*, 'een hele film in zes dagen opnemen, zonder budget'. Op de set wordt Stok verliefd en maakt ze zich de hele tijd zorgen dat ze niet de goede dingen zegt. "Ik denk dat maar heel weinig mensen dat *niet* hebben. Als je bijvoorbeeld naar een feestje moet waar je niemand kent, dan vraag je je ook af: vinden ze me wel aardig, pas ik er wel tussen? Toch?"

In *Barbaraal #3* staan dan ook tips over wat je moet doen als je uitgaat terwijl je geen vrienden hebt. "Had ik laatst nog in Vera. Was ik te vroeg. De zaal halfleeg, niemand die ik kende, sta je daar te wachten! Iedereen heeft dat natuurlijk meteen in de gaten." (Hier de tips: 1. Doen alsof er iemand naast je zit en een kruk bezet houden. 2. Naar een denkbeeldig iemand zwaaien. 3. Veel drank bestellen en de glazen in een stil hoekje legen.)

De club aan de Oosterstraat speelt een belangrijke rol in

het oeuvre van Stok. Ze schrijft voor de Vera-krant en de drie *Barbaralen* die Stok tot nu toe in eigen beheer uitgaf, spelen zich voor een belangrijk deel in Vera af. Ook maakte ze in 1996 *Flox*, een boek met portretten van en interviews met Vera-bezoekers. De strips van Stok zijn zo autobiografisch dat ze zelfs zo nu en dan toestemming vraagt om deze of gene in haar strips af te beelden. Herkenbaar en onder eigen naam. "Het ligt zo gevoelig." Laatst had ze nog bonje. "Met een vriendin die vond dat ik haar te dik had getekend."

De autobiografie zit Stok nog wel eens in de weg bij haar werk. Of, nou ja: de angst om 'echte' mensen voor het hoofd te stoten. "Die jongen op wie ik verliefd word in *Barbaraal #3*, heb ik aardiger gemaakt dan hij in eigenlijk was." De jongen op wie ze in *Barbaraal #2* verliefd wordt (en om wie ze na een jaar haar studie aan de foto-academie te Den Haag afbrak) keek nogal op z'n neus toen hij de strip las. "Ik mocht hem wel tekenen, maar hij had geloof ik niet in de gaten dat ik zo verschrikkelijk ver-

liefd op hem was en zo lang al."

Haar huidige vriend duikt ook wel eens op in *Barbaraal #3*. Maar altijd in een onschuldige zijlijn. "Er zijn natuurlijk wel ergernissen die zich lenen voor een aardig verhaaltje, maar ik doe het maar niet."

Toch loopt het leven van Stok niet helemaal parallel met het leven van *Barbaraal*. "Ik kan niet zo'n poppetje maken en dat poppetje helemaal mezelf laten zijn. Ik moet me beperken tot een paar karaktertrekken. De naïeve kant belicht ik iets meer." De combinatie van onhandigheid en onzekerheid, gecombineerd met de onwil (als het puntje bij paaltje komt) om daar echt iets aan te doen, maakt van Barbara Stok een innemend personage.

En als ze een keer actie onderneemt, gaat ze plat op de bek: zo zit ze in *Barbaraal #2* in de maag met het feit dat ze, ergens in de twintig, nog nooit een orgasme heeft beleefd. Een 'zelfhulpboek' biedt ook geen soelaas. Als het dan eindelijk, eindelijk onder de douche wél een keer lukt, huppelt ze de trap af om haar vriendinnen

(die al pagina's lang hebben lopen opscheppen over wanneer zij voor het eerst en hoe en hoe vaak) de heugelijke tijding te brengen en realiseert ze zich op het allerlaatste moment dat men over dit soort dingen niet spreekt. Onmogelijk om niet van Stok te houden.

Heel af en toe wordt Stok (ietsje) vilein. Wanneer ze bijvoorbeeld in *Barbaraal #2* een afstudeerfeestje bezoekt en oud-klasgenoten ontmoet. Ze loopt zo'n strakgetrokken tutje tegen het lijf dat tegen Stok zegt: 'Ach, weet je, het komt nog wel goed met jou'.

"Tja, het zijn verhaaltjes over dingetjes die ik beleef. De tekeningetjes zijn wel grappig, de teksten ook wel. Maar de verhaaltjes op zich niet."

Laatst zat ze bijvoorbeeld te signeren. Komt er iemand die vraagt of ze er iets grappigs in wil zetten. "Maar ik wist niets grappigs." Dus tekende ze zichzelf, met in de tekstballon: 'Ik weet niks grappigs'. "Daar moest die man erg om lachen. Maar op zich is het niet echt grappig."

De strip in het algemeen kampt met een imagopro-

bleem, vindt Stok. "Strips moeten luchtig zijn en grappig en zijn eigenlijk vooral bedoeld voor kinderen, dat is het idee. Terwijl je ontzettend goede strips hebt voor volwassenen, die niet verder komen dan een kleine oplage."

De strips van Stok hebben vanaf het begin goed gelopen. De eerste *Barbaraal* moest ze (in de kopieerwinkel) keer op keer herdrukken. Het tweede nummer werd genomineerd door het Stripschap als beste album van 1997. Vorig jaar speelde ze met haar band *Txotxo* op het *Crossing Border* festival. Op dia's projecteerde ze Barbaraalse tekstballonnen boven haar hoofd: 'Ik hoop maar dat ze het leuk vinden' en 'oeps, een foute noot'. Kort erna werd ze door uitgeverij Nijgh & Van Ditmar gebeld. Of ze een selectie uit de tot nu toe verschenen *Barbaralen* mochten uitgeven. Na ruggespraak met een vriendin ("Nijgh & Van Ditmar, heb jij daar wel eens van gehoord?") gaf ze de vooraanstaande literaire uitgeverij toestemming. Het is voor het eerst dat deze uitgever een stripboek uitgeeft. Het verschijnt in oktober.

Barbara Stok (1970) publiceerde drie nummers van de strip *Barbaraal*. *Barbaraal #3* is net verschenen. In 1996 publiceerde ze de foto- en interviewbundel *Flox*. In oktober verschijnt bij uitgeverij Nijgh & Van Ditmar een bloemlezing uit haar werk. Morgen signeert ze vanaf 14.00 uur in stripwinkel Modern Papier in Groningen.